

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

17.08.2020 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Дума

✓ Икономиката се сви с почти 10 на сто

Властта прави трети опит за стимулиране на бизнеса

В разгара на коронакризата българската икономика е отбелязала тежък спад, като през второто тримесечие на 2020 г., когато страната влезе в извънредно положение, производството на стоки и услуги се е сринало с 9.8% спрямо предните три месеца, обяви НСИ. Спрямо същия период на 2019 г. спадът е 8.2 на сто, сочи още статистиката.

Въпреки тези отрицателни резултати България е сред страните в ЕС с най-малко свиване на brutния вътрешен продукт за април-юни. Само Литва, Финландия и Полша са с по-малък спад на БВП от нас - съответно 3.7%, 5.2% и 7.9% спрямо година по-рано. Всъщност истинско чудо е, че нашата икономика не е сред най-пострадалите от корона-кризата, при положение че управляващите излязоха с неубедителен антикризисен план за бизнеса - и като мащаби на финансирането, и като спектър на мерките. При това голяма част от предвидените схеми за подкрепа на фирмите много закъсняха, други не са особено полезни и привлекателни за предприятията, а трети дори още не са тръгнали, коментира Лъчезар Богданов от Института за пазарна икономика.

Междувременно министерството на икономиката обяви нова мярка за подкрепа за засегнатите от кризата фирми. Става дума за малко над 550 млн.лв., като 160 млн.лв. от тях ще бъдат под формата на грантове т.е. 100% безвъзмездно финансиране. Останалите ще са за проекти, в които бизнеса ще участва със съфинансиране. Част от парите идват от икономии по оперативна програма "Иновации и конкурентоспособност", а останалите по други програми на Брюксел. Това е третият път от началото на извънредното положение, в който икономическото министерство прави гръмки заявки, че ще подпомогне засегнатите от ограниченията компании. И той обаче няма да има пряк ефект за бизнеса, тъй като все още не е ясно точно кога тези пари ще тръгнат към фирмите. Най-оптимистичния сценарий е след средата на септември да бъдат отворени самите процедури за кандидатстване, а след това предстои оценка, класиране и плащане, т.е. реалната подкрепа ще бъде усетена от бизнеса едва в края на годината или по скоро през 2021-а. По отворената през май схема например все още се разглеждат постъпилите заявления, а пари са получили съвсем малка част от фирмите.

"Няма да има пари за всички, но въпросът е да получат по-сериозна подкрепа тези, които най-много се нуждаят от нея. Важно е и те да ги получат навреме", заяви председателят на АИКБ Васил Велев по Нова тв. "Стремежът ни е помощта да достигне до максимален брой компании. Затова предлагаме и още един критерий като таван, а именно - половината от спада от това, което са реализирали през миналата година, защото може някой иначе с помощта да излезе на печалба", посочи още той.

Стандарт нюз

✓ Бизнесът: Парите за подкрепа закъсняват

Правителството е закъсняло със социално-икономическите мерки във връзка с кризата с COVID-19. Това заявиха в студиото на „Здравей, България“ на Нова тв представители на бизнеса и синдикатите.

„Няма да има пари за всички от държавната помощ, но въпросът е средствата да бъдат разпределени справедливо и да получат по-сериозна подкрепа тези, които са пострадали повече и имат по-добра перспектива за развитие“, заяви председателят на АИКБ и член на АОБР Васил Велев.

„Важно е парите да бъдат получени навреме, защото до момента от всички обявени милиони и милиарди бизнесът е получил 51 млн. от мярката от 3 000 до 10 000 лв. за микро и малки предприятия. От 200 млн. – 51 са стигнали до бизнеса до момента. Това е изключително малко на фона на обявените милиарди за подкрепа“, каза още председателят на АИКБ. По думите му, до това се е случило заради взети грешни решения в миналото.

„Има закъснение както на икономическите, така и на социалните мерки. Именно това изкара и хората на улицата“, смята националният секретар на КНСБ Огнян Атанасов.

Вчера от икономическото министерство обещаха още помощ за малкия и среден бизнес за възстановяване от кризата с COVID-19. Става дума за обща сума от 562 милиона лева. Предстои да се уточнят изискванията към кандидатите, а парите ще дойдат по две основни направления.

„Доволни сме от бързата реакция на министъра, който веднага след отпускане на средства ни покани на среща, за да обсъдим как да бъдат разпределени“, каза Атанасов.

Според него, ако се е действало така и преди време, усещането у хората е щяло да бъде друго.

Васил Велев е категоричен, че процедурата за кандидатстване за финансова помощ трябва да бъде максимално облекчена. „Важно е подкрепата да стигне навреме до тези, които имат нужда от нея”, каза още председателят на АИКБ . „Стремежът ни е помощта да достигне до максимален брой пострадали компании. Затова предлагаме и още един критерий като таван на помощта, а именно - половината от спада, който са реализирали спрямо миналата година, защото иначе може някой с помощта да излезе на печалба, а друг да не получи необходимото”, посочи той. По думите му при всички случаи настоящата криза ще бъде по-тежка от тази през 2008 г., но загубата на работни места ще е по-малка поради взетите икономически мерки.

Епицентър

✓ Васил Велев за помощта от държавата за бизнеса: Няма да има за всички!

- *Имаме неочаквано бързо възстановяване на индустрията през юни, подчертава председателят на АИКБ*
- *Работодателите предлагат като критерии за подпомагането на бизнеса да се прилага таванът на половината от спада спрямо миналата година*

Няма да има за всички от държавната помощ, но е важно да бъдат разпределени за пострадалите в бизнеса. Другият важен аспект е засегнатите да ги получат навреме.

Това заяви в ефира на Нова телевизия Васил Велев, председател на АИКБ и член на АОБР по повод парите от държавата в подкрепа на бизнеса в ковидкризата.

По думите му до това положение се е стигнало след взимането на някои грешни решения в миналото. "Нашият стремеж е да достигне помощта до максимален брой пострадали компании. Предлагаме като критерии да се прилага тавана на половината от спада спрямо миналата година. Трябва да има ликвидна подкрепа, както и средства за защита. Парите за защита няма да са в повече, защото те ще ни пазят и от грип и от други вируси", каза още Велев.

Той бе категоричен, че трябва да се направи една поправка в Закона за управление на европейските средства. "Имаме неочаквано бързо възстановяване на индустрията през юни. Ако тази тенденция се запази, то в индустрията ще се възвърнат някои от освободените работници", каза още Велев.

"Финансовата криза ще е по-тежка, но поради взетите мерки - загубата на работни места ще е по-малка", смята още Васил Велев.

Според националния секретар на КНСБ Огнян Атанасов има закъснение в мерките - както в икономическите, така и в социалните. Това изкара хората на улицата. Ще предложим писмено нашите становища, за да може Министерство на финансите да реагира. Важни са мерките, които са предложени. Става дума за мерките, свързани с ковид и предпазването на хората в предприятията. Те трябва да бъдат раздадени и работниците да са сигурни, че ще ги получат", заяви още Атанасов.

Извънредно.инфо

✓ Васил Велев за помощта от държавата за бизнеса: Няма да има за всички!

Няма да има за всички от държавната помощ, но е важно да бъдат разпределени за пострадалите в бизнеса. Другият важен аспект е засегнатите да ги получат навреме.

Това заяви в ефира на Нова телевизия Васил Велев, председател на АИКБ и член на АОБР по повод парите от държавата в подкрепа на бизнеса в ковидкризата.

По думите му до това положение се е стигнало след взимането на някои грешни решения в миналото. „Нашият стремеж е да достигне помощта до максимален брой пострадали компании. Предлагаме като критерии да се прилага тавана на половината от спада спрямо миналата година. Трябва да има ликвидна подкрепа, както и средства за защита. Парите за защита няма да са в повече, защото те ще ни пазят и от грип и от други вируси“, каза още Велев.

Той бе категоричен, че трябва да се направи една поправка в Закона за управление на европейските средства.

„Имаме неочаквано бързо възстановяване на индустрията през юни. Ако тази тенденция се запази, то в индустрията ще се възвърнат някои от освободените работници“, каза още Велев.

„Финансовата криза ще е по-тежка, но поради взетите мерки – загубата на работни места ще е по-малка“, смята още Васил Велев.

Според националния секретар на КНСБ Огнян Атанасов има закъснение в мерките – както в икономическите, така и в социалните. Това изкара хората на улицата. Ще предложим писмено нашите становища, за да може Министерство на финансите да реагира. Важни са мерките, които са предложени. Става дума за мерките, свързани с ковид и предпазването на хората в предприятията. Те трябва да бъдат раздадени и работниците да са сигурни, че ще ги получат“, заяви още Атанасов.

БНТ

✓ Гласуване за свикване на ВНС и нова Конституция - най-рано през ноември

Дни след като премиерът Бойко Борисов поиска да бъде свикано Велико народно събрание за промени Конституцията, темата е най-коментирана в държавата. Десислава Атанасова от ГЕРБ събщи, че идеята на премиера ще може да бъде гласувана от депутатите най-рано през ноември, а от ВМРО, че предстои обсъждане в Коалиционен съвет. Мнение и от опозицията - Румен Гечев от БСП каза, че партията му ще гласува против.

Най-рано на 2 ноември парламентът може да обсъди свикването на Велико народно събрание, обясни в интервю за "24 часа" правосъдният министър Данаил Кирилов.

Пред БНТ Десислава Атанасова от ГЕРБ коментира, че е възможно още тогава решението да бъде гласувано.

Десислава Атанасова - ГЕРБ: И тогава парламентът да реши да свика ВНС, а министър-председателят да подаде оставка. Според правосъдния министър Данаил Кирилов, най-късно дебатът за свикване на ВНС може да се проведе на 2 февруари догодина. Проектът за нова Конституция е готов и се е подготвял още от 2014 г.

Николай Нанков- зам.-министър на регионалното развитие: Това е минимумът промени, които трябва да бъдат заложени, никой не е казал, че слага край на възможности, които би трябвало Великото народно събрание да реши като промени в Конституцията.

Според Десислава Атанасова, предложението на премиера е своеобразен тест за това кои политици са готови да отидат на избори.

Десислава Атанасова - ГЕРБ: Нали си даваме сметка, че ако сега политическите партии в парламента първо искат бързо оставката на това правителство, то по най-бързия начин ще гласуват промените, които ние ще внесем.

Според Румен Гечев от БСП промени в Конституцията в момента не са необходими.

Румен Гечев - БСП: Няма как да се съгласим да разиграва топката Борисов още между 1 и 5 години, както казват юристите. Ние да го оставяме на власт, за да рестартира системата.

От ГЕРБ очакват подкрепа от коалиционните си партньори.

Александър Сиди - ВМРО: Имаме информация за това от по-рано. Беше обсъдено и с нас. И съответно сега ще седнем на Коалиционен съвет да обсъди и нашите, и техните идеи. С които надявам се, да тръгнем в посока на това. Наистина, ако искаме рестарт на системата.

Марияна Николова - вицепремиер и министър на туризма: Мисля, че с тези промени все повече ние ще разберем отсега нататък какъв е духа на младите и какво искат младите, премиерът Бойко Борисов даде ясно послание, така че аз приветствам това негово решение.

От "Демократична България" заявиха, че необходимост от свикване на Велико народно събрание няма.

Ген. Атанас Атанасов - председател на ДСБ: Този ход, който предприе Борисов е най-силното доказателство за неговата зависимост от това задкулисие, което се доминира от ДПС. Идеята на практика е тяхна. И Борисов на практика е говорител на това задкулисие, което управлява.

Мая Манолова пък призова да се проведе референдум за промени в Конституцията.

✓ Група родители настояват да се позволи и дистанционно обучение от 15 септември

Родители искат Министерството на образованието и науката (МОН) да даде възможност децата им да започнат новата учебна година дистанционно. Това заяви Ива Недялкова, част от родителска група, бореца се да получи тази възможност. Според нея масовото посещение в училище ще съдейства за бързото разпространение на коронавируса, тъй като учениците ще имат досег с други хора по пътя към образователното заведение и при установен случай на заразен ще е невъзможно да бъдат установени контактните лица.

Според Недялкова, дистанционната форма има много предимства, особено за хората с хронични заболявания, астма, диабет, респираторни заболявания, автоимунни и сърдечни заболявания, високо кръвно. Това са все заболявания, от които страдат и част от учителите.

По отношение на обявените мерки от МОН, които включват носене на маски в коридорите; разминаване на междучасията, с цел да не се допуска струпване на много деца на едно място и възможността да се пускат лампи, които да убиват вируса, Недялкова е категорична, че тези мерки няма как да се изпълняват, и ако близо 700 000 ученици в България тръгнат съвкупно на училище до 1-2 седмици ще има негативни резултати, каквито и мерки да се прилагат.

По отношение на задълбочаването на използването на новите технологии като мост за общуването между децата, Недялкова каза, че те са част от живота им и единствено съществува затруднение при провеждането на часа по физкултура. "Ние няма как да живеем както преди, това е невъзможно. Скоро няма да има ваксина, вирусът тепърва ще се разпространява. Трябва да се намери баланс как всички да бъдат защитени и на второ – децата да не страдат. Според мен социализацията и училището при тях не е проблем. Може би при големите училището е основно място, на което се социализират, но при малките деца не е така", смята Недялкова.

✓ България не е включена в повишаването на защитното мито върху овчето сирене за САЩ

България не е включена в планираното повишаване на 25% на защитното мито върху овчето саламурено сирене за САЩ. За този резултат допринесоха усилията и активните действия на Министерство на земеделието, храните и горите, Асоциация на млекопреработвателите в България, Национална асоциация на млекопреработвателите и посолството на Република България в САЩ.

Държавната власт, обединена с бранша изготви и изпрати мотивирани писмени възражения срещу предложеното мито, съобщиха от МЗХГ.

В резултат на усилията на министерството и на представителите на Министерство на икономиката в търговските ни служби в САЩ, българското овче саламурено сирене не е включено в новите обявени мита върху стоки по делото "Еърбъс" в Световната търговска организация (СТО).

На 13 август 2020 г. търговският представител на САЩ публикува новите митнически ставки в рамките на присъдените от СТО по "Делото Еърбъс" мита върху износа на стоки от ЕС за САЩ.

Наложените митнически ставки върху нови продукти са в размер на 25%, в резултат на което износет им за САЩ в повечето случаи е неконкурентноспособен. Новите ставки влизат в сила от 1 септември 2020.

БНР

✓ Наближава крайният срок фирмите да приложат мерки срещу пране на пари

До 21 август фирмите, задължени по Закона за мерки срещу изпирането на пари, следва да приведат дейността си по изискванията на закона. Сроковете са били многократно удължавани. Очакването е да няма ново удължаване, каза пред "Хоризонт" адвокат Асен Апостолов.

Законът възлага вътрешни задължения на фирмите и организациите да прилагат политики и процедури срещу подобни практики.

Темата набира популярност по аналогия с регламента за защита на личните данни GDPR през 2018 година, посочи адвокат Апостолов.

От една страна законът засяга институциите, опериращи във финансовия сектор като банки и инвестиционни посредници. От друга обаче се простира върху разнородни по вид фирми и самостоятелно наети специалисти.

„Например търговците на едро, адвокати, счетоводители, нотариуси, юридически лица с нестопанска цел. Всички тези лица следва да осъвременят, казва законът, своите вътрешни правила срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма или съответно да приемат такива правила, ако все още нямат.“

Освен вътрешните правила, всяко задължено по закона лице следва да изготви и оценка на риска на дружеството, поясни юристът. „На практика трябва да се оцени доколко дейността на дружеството е застрашена да бъде използвана за изпиране на пари или финансиране на тероризъм.“ Това става чрез анализ на клиентите на съответната фирма, географските райони, в които тя оперира, дали се разплаща в брой или по банков път и чрез други подобни маркери.

За сдруженията и фондациите с нестопанска цел срокът е малко по-дълъг от общия и е до 13 септември, уточни юристът. ДАНС е надзорен орган в този сектор. Диапазонът на санкциите е широк. На санкции подлежат не само фирмите, но и техните управители и изпълнителни директори.

✓ 369 лева линия на бедност се предвижда за 2021 г.

369 лева ще бъде официалната линия на бедност за 2021 година - това предвижда проект на правителствено постановление.

Той е качен в портала за обществени консултации за обществено обсъждане със срок 12 септември. За 2020 линията на бедност е 363 лева.

Преди броени дни беше качен за обществено обсъждане още един проект на правителствено постановление за определяне на методиката за определяне на линията на бедност, който предвижда социалният министър да има правомощията да предлага размера на официалната линия на бедността според възможностите на бюджета.

Промените са заради влошената икономическа ситуация, предизвикана от разпространението на Covid-19.

Сумата на линията на бедността от 369 лв. от 1-ви януари 2021 г. е с 1,9 на сто или 6 лева по-висока от действащия сега праг на бедност и според мотивите в проекта ще съответства именно на намаления икономически ръст и макроикономическа прогноза.

Отчита се потреблението на най-ниско доходните групи от населението и индексът на цените на малката по състав кошница, предвид очакванията за 0,1 на сто инфлация за 2020 г., финансовата подкрепа за хората с увреждания ще запази покупателната си способност, пише още в мотивите.

За догодина се предвижда да бъде указана финансова подкрепа по Закона за хората с увреждания на около 670 хил. души с трайни увреждания над 18-годишна възраст, средно на месец.

✓ Пловдивска област е 6-а по заплати в страната

Пловдив е на 6-о място в страната по размер на средната брутна заплата. Средният размер на трудовите възнаграждения в Пловдивско е 1149 лв. Най-високите заплати са в столицата – 1822 лв, следвана от Враца, София област, Варна и Стара Загора.

По предварителни данни на НСИ в област Пловдив намаляват с 2,5% (5 600 души) наетите по трудово и служебно правоотношение. Най-голямо намаление има в секторите строителство и образование.

Увеличение има при икономическите дейности, държавното управление и културата. 32% от заетите са в преработващата промишленост, в търговията - 16% и в транспорта - 7,6%, съобщиха от Териториалното статистическо бюро Юг. За юни средната брутна заплата в областта нараства на 1177 лв., като ръстът е с 1,8%. Най-голямо увеличение е в секторите образование и селско стопанство, както и създаване на информация и творчески продукти. Заплатите в общественния сектор трайно остават по-високи от тези в частния, сочат данните на НСИ.

✓ **Полша е в рецесия за първи път от падането на комунизма**

Брутният вътрешен продукт (БВП) на Полша се е свил със 7,9 процента на годишна основа през второто тримесечие на 2020 г. на фона на пандемията от коронавирус, предаде "Франс прес".

По този начин страната изпада в рецесия за първи път от падането на комунизма.

Спрямо първото тримесечие на годината икономиката на страната се е свила с 8,9 процента, сочи първата оценка на националната статистическа служба.

През първите три месеца на 2020 г. полският БВП се понижи с 0,4 процента на тримесечна основа и нарасна с 1,6 процента на годишна.

Банкеръ

✓ **Увеличават броя на служителите на МФ и НАП заради закритата Комисия по хазарта**

Закриването на Държавната комисия по хазарта наложи щатните бройки в Министерство на финансите и в Националната агенция за приходите (НАП) ще бъдат увеличени. Във ведомството, ръководено от Кирил Ананиев, ще бъдат назначени допълнително 18 човека, а в приходната агенция – 34. Това четем в проект на Постановление на Министерския съвет за уреждане на отношенията, свързани със закриването на Държавната комисия по хазарта. Така броят на служителите на финансовото министерство расте до 581.

"За подобряване на качеството и ефективността на работата в министерството е необходимо да се повиши административния капацитет на дирекциите в състава на Министерството на финансите, чрез предоставянето на 18 допълнителни щатни бройки", пише в доклада на финансовия министър Кирил Ананиев.

В същото време "Националната агенция за приходите е една от основните структури към Министерството на финансите, отговорна за администрирането на приходите от данъци и задължителни осигурителни вноски. За повишаване на събираемостта на приходите от данъци и задължителни вноски, за осъществяването на по-ефективен превантивен и последващ контрол от органите по приходите на НАП, за разработването и прилагането на по-ефективни административни мерки и инструменти за борба с данъчните измами и отклонение от данъчно облагане, за по-качествено обслужване на данъкоплатците и за предоставяне на нови електронни услуги от приходната агенция е необходимо повишаване на административния капацитет на агенцията чрез предоставяне на 34 допълнителни щатни бройки. Повишаването на административния капацитет на Националната агенция за приходите ще доведе до увеличаване на бюджетните приходи от данъци и задължителни осигурителни вноски, намаляване дела на сивата икономика, осигуряване на по-благоприятна среда за развитие на бизнес и привличане на чуждестранни инвестиции, намаляване на нелоялната конкуренция в резултат на укрити и невнесени данъци и задължителни осигурителни вноски..., е мотивът за увеличение на броя на служителите в НАП.

Припомняме, че на 4 август бяха обнародвани промените в Закона за хазарта в "Държавен вестник" (ДВ, бр. 69 от 2020 г.). С това на практика официално закриването на Комисията се финализира, а от началото на тази седмица надзорът върху бранша премина окончателно в ръцете на НАП. В Държавната комисия по хазарта работят 52 служители, които вероятно ще бъдат прехвърлени в другите две ведомства.

Проектът на постановление предвижда създаване на ликвидационна комисия за извършване на ликвидацията на закритата Държавна комисия по хазарта. Неин председател ще бъде главният секретар на Министерството на финансите.

В тримесечен срок от нейното назначаване комисията трябва да уреди въпросите, свързани с имуществото, правата и задълженията на закритата Държавна комисия по хазарта, и да изготви финансови отчети и ликвидационен баланс, да изготви протоколи – описи на имотите и движимите вещи, предоставени за управление на закритата Държавна комисия по хазарта, и да предаде архива и ведомостите за заплати на закритата Държавна комисия по хазарта на Националната агенция за приходите.

В нейните правомощия е и да закрие ползваните от Държавна комисия по хазарта банкови сметки и да оформи счетоводните документи, свързани с разходите на закритата Държавна комисия по хазарта.

Комисията ще представи заключителен доклад и отчет за работата си на министъра на финансите.

Разходите по ликвидацията, включително за възнагражденията и обезщетенията по Закона за държавния служител и по Кодекса на труда, се изплащат чрез бюджета на Националната агенция за приходите за сметка на средствата по утвърдения бюджет на Държавната комисия по хазарта за 2020 г. въз основа на одобрени от председателя на ликвидационната комисия документи.

✓ **Благоевград се оказва "люпилня" на безработни с европейски обезщетения**

Въпреки че по принцип са обречени на неуспех, опитите за заобикаляне на системата чрез фалшиви документи за кратки осигурителни периоди в Гърция продължават. За последно, нереалната трудова заетост в южната ни съседка се сблъска челно със зоркото око на Териториалното поделение на НОИ в Благоевград.

Статистиката сочи, че в различните области на страната се прилагат различни "правила" спрямо безработните лица с право на парично обезщетение за безработица по европейските регламенти. Този тип обезщетение се определя на базата доходите от последната заетост на безработния.

Оказва се, че част от териториалните поделения на НОИ изплащат изключително малък брой еврообезщетения за безработица, докато други са като "развързани" - който не си е поискал, на него не са дали.

В първата група попадат регионалните структури на НОИ в Перник - 44 бр., Силистра - 50 бр. и Монтана - 61 еврообезщетения.

Във втората група са Смолян - 470 бр., Пазарджик - 523 бр. и абсолютният рекордьор - Благоевград, който със своите 1753 лица с право на такъв вид помощ, "притежава" близо 25% от всички правоимащи в страната.

Защо на върха в класацията ги няма четирите най-големи областни центъра - София, Пловдив, Варна и Бургас - е прелюбопитно, но... днес темата ни е друга. И затова ще оставим "обичайните заподозрени" да откъснат малко.

"Обединяващо при трите области е близостта до българо-гръцката граница, което без съмнение е мотив част от живеещите в тях да търсят препитание в южната ни съседка. Оттук идват и многото желаещи да получат - правомерно или не съвсем - обезщетения за безработица на базата на стаж в чужбина", обясниха от НОИ.

Изфабрикуваната "последна заетост",

обаче, лесно може да бъде уловена, категорични са експертите.

Когато говорим за Гърция и обезщетения за безработица по регламентите на ЕС, служителите в Благоевград търсят съдействието на колегите си в южната ни съседка за доказване на осигурителни периоди там. Това е стандартна процедура, която се извършва между всички държави-членки на Европейския съюз.

В случая с Гърция, ако лицето е подало заявление за отпускане на парично обезщетение за безработица в България, като е декларирало последен период на заетост в южната ни съседка, то НОИ изисква писмено служебно удостоверяване на приложения стаж. Ако проверката не установи данни за действителна заетост, гръцките власти

отказват да издадат "преносим документ U1"

и съответно - не удостоверяват гръцкия осигурителен период.

"От това следва, че не са налице данни, доказващи наличието на осигурителни периоди в друга държава-членка на ЕС, (в случая Гърция) и изчисляването на обезщетението за безработица на лицето не попада в обсега на Регламент № 883/2004, а само на разпоредбите на българското законодателство. Преценката, тогава, се прави съобразно Кодекса за социално осигуряване въз основа само на придобития български стаж и български осигурителен доход", разясниха от НОИ.

Опитите

да се "прескочи" системата с помощта на фалшиви документи

за кратки осигурителни периоди в Гърция, са факт. И то не от вчера или онзи ден.

През май 2018 г. е получено писмо с отказ за издаване на "преносим документ" за 44 лица, тъй като наемането им в Гърция е било "виртуално и измамно".

След получаването на това писмо е извършена проверка на всички случаи в периода 2017-2018 г., при които лицата са представили документ за гръцки стаж.

Оказало се, че гръцката институция трябва да потвърди и данните от други 58 "преносими документа", тъй като от тях било видно, че лицата имат кратки периоди на заетост - около 10 дни. За шест от лицата приложените "U1" били отменени. През 2019-2020 г. са получени около 150 писма от компетентната гръцка институция. С тях тя уведомява нашите органи, че на лицата няма да бъдат издавани "преносими документи", тъй като реално те не са упражнявали трудова дейност и наемането им било изфабрикувано.

За назначения за кратко, но на висок доход се сетили не само "тарикатите" в Гърция, но и у нас. "Състезания" със системата и опити за злоупотреби от това естество изобщо не липсват в работата на НОИ - Благоевград и с родните фирми.

Високоплатени бармани в селска кръчма

При една от проверките си благоевградските инспектори на НОИ се натъкнали на едноличен търговец от малко Гоцеделчевско село с предмет на дейност в два съвсем различни икономически сектора - счетоводни услуги и управление на питейни заведения. Бързо станало ясно, че през фирмата са "минали" голям брой управители на барове и бармани - за кратък период, но на максимален осигурителен доход. В очите им се "набил" и мижавия оборот на селския бар: за цялата 2017 г. - фирмата има нетни приходи от продажби в размер на около 18 000 лв., от които едва 1000 лв. от продажби в самия "обект".

Да продаваш авточасти, но без работно място

Друга Гоцеделчевска фирма - за търговия на едро с части и принадлежности за автомобили също била хваната в схема.

"Червената лампа" на инспекторите от НОИ светнала, тъй като за периода 2014-2016 г., от общо 26 лица на трудов договор, само четирима се задържали в дружеството повече от една година. Повечето от тях били назначени като "търговски представители", но сюжетът си останал един и същи: калкулиране на минимален осигурителен стаж с цел пласиране на трудовата борса и получаване на еврообезщетения.

Съмненията на инспекторите се подсилили и от факта, че работниците не само не са се задържали дълго във фирмата, но и в техните трудови договори липсвало нещо много важно - обектът, където са упражнявали правото си на труд.

Счетоводители с осми клас...

В полезрението на контролните органи на НОИ-Благоевград попаднала и фирма от региона, която предлагала консултантски и счетоводни услуги. Подозренията паднали върху нея заради собственикът ѝ който бил добре познат на НОИ. Интересното в случая били не само изфабрикуваните назначения, но и ниският образователен ценз на замесените.

"Учили недоучили, те се "грижат" за счетоводството и "дават" консултации на други фирми и (макар и за кратко), като получават пари за това. Същевременно техен "колега", пак през проверявания период, е заемал същата длъжност на трудов договор, но на минимална работна заплата", разказват от НОИ.

"Нямам представа, с какво се занимава фирмата ми!"

През 2018 г. една от регулярните проверки на НОИ завършила направо куриозно.

На управител на фирма в блягоевградския регион било изпратено задължително предписание за представяне на определен списък от документи. Писмото обаче се върнало в поделението на НОИ като непотърсено. Инспекторите, посетили адреса за кореспонденция, също ударили на камък и потърсили съдействие от полицията. Едва като усетило "тоягата", длъжностното лице се явило в офиса на НОИ и дало писмени обяснения, според които:

- не знае каква е дейността на собствената му фирма;
- не знае на какъв адрес се намира обектът, в който по документи работят подчинените му;
- няма представа дали в дружеството са наемани лица за кратък период от време;
- никога не е подписвал никакви трудови договори.

Накрая, въпросният пишман мениджър собственооръчно пише: *"Нямам представа, с каква дейност се занимава и къде се намира фирмата и не мога да представя никакви документи"*.

Наистина в случая, дали става дума за кражба на самоличност предстои да се установи от компетентните органи, допълниха от НОИ.

✓ 5.5 млн. работни места са закрити в ЕС през второто тримесечие

Трудовият пазар на Европейския съюз се е свил с 2.6% през второто тримесечие и е загубил рекордните 5.5 млн. работни места. Сривът, обявен официално на 14 август от статистическата служба на общността - Евростат, доказва драматичните поражения на коронавируса върху заетостта на блока. Множество компании са съкратили голям брой служители или са прехвърлили значителна част от персонала си на финансираните от правителствата схеми за продължителен платен отпуск.

Евростат съобщи, че закритите работни места, от които са изключени десетките милиони "отпускарни", са дори още повече в еврозоната, където пазарът на труда се е свил с 2.8% през второто тримесечие или с 4.5 млн. души от общо 5.5 милиона в ЕС. В края на март броят на работниците в ЕС е бил 209.1 млн. души, 160.4 млн. от които - в еврозоната.

Пандемията от COVID-19 тласна брока на еврото в дълбока ресеция през второто тримесечие, като БВП падна с рекордните 12.1% спрямо предишните три месеца. От май обаче се наблюдават признаци за по-бързо от очакванията възстановяване на общността. Евростат обяви на 14 август, че износьт от еврозоната се е увеличил с почти една трета между май и юни, макар че остава с 10% под равнището си от преди година. А индексите за активността в секторите на производството и на услугите показват подем.

Чарлз Хепърт - инвестиционен директор в GAM Investments - коментира, че "макар и да се наблюдава ръст на индустриалната активност, е ясно, че това ще е бавен и разпокъсан процес, защото потребителите все още са в стрес от ефектите на пандемията и от потенциално възстановяване на карантината". Което дефакто вече се наблюдава.

Скандинавските държави са се справили най-добре с поражения от пандемията, стана ясно в края на седмицата, когато Финландия и Дания публикуваха тримесечните си данни за БВП. Финландският е намалал с 3.2% през второто тримесечие спрямо първото, а датският - с рекордните в историята на страната 7.4 процента. Все пак, двете стопанства стоят доста по-добре от Швеция, чиято икономика се е свила с 8.6%, въпреки че правителството не затвори официално хората по домовете им. Поради което смъртността от COVID-19 на глава от населението там е пет пъти по-висока отколкото в Дания и почти десет пъти над финландската.

За разлика от Скандинавия, Германия, Испания, Франция и Италия са с доста по-тежки поражения от коронавируса - БВП на всяка от тях се е свил с по над 10% през второто тримесечие, а на Великобритания - с над 20 процента.

Нидерландия отчете рекордния 8.5-процентен икономически спад през второто тримесечие, стана ясно на 14 август. Основните причини - рязката редуция на потреблението на домакинствата и на бизнес инвестициите в резултат на пандемията. Светлина в тунела обаче има. Последният месечен обзор на 7500 холандски компании констатира, че доверието на бизнеса е започнало да се възстановява: индексът, следящ нагласите на фирмените мениджъри, се изкачил до минус 19.3 пункта през юли след рекордно ниските минус 37.2 през април.

[Икономически живот](#)

✓ Дълбочина и измерения на икономическия срив: картината през второто тримесечие

Анализ на Лъчезар Богданов от бюлетина на Института за пазарна икономика

При всички условности относно коректността на [данните](#) – все пак статистическите институти трябваше да събират и обработват информация за безпрецедентна криза в новата стопанска история, при това в среда на физическа изолация и отказ от полеви изследвания – публикуваните наскоро актуални стойности за ключови индикатори дават все по-детайлни щрихи за мащаба и характера на икономическия спад.

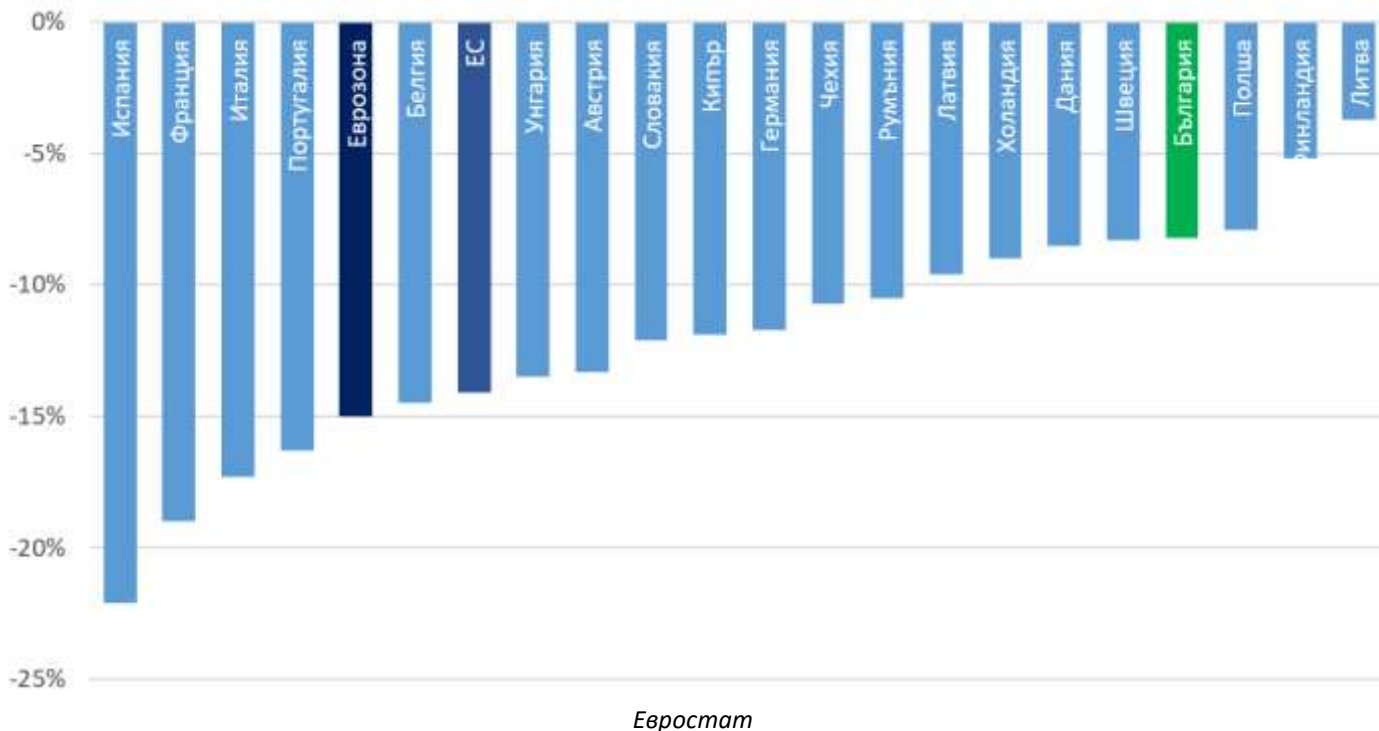
След хипотезите в първите седмици от въвеждането на строги и немислими досега ограничителни мерки в почти всички страни, базирани основно на емоции и анекдотични разкази как „всичко затваря“, данните за брутният вътрешен продукт, индустриалното производство, потреблението, външната търговия, строителството и пазара на труда в периода след март водят до два извода: първо, не всичко беше „затворило“, и не за три месеца, и второ, бързият рестарт в голяма част от дейностите е факт, но засега няма пълно връщане към предкризисните нива на икономическа активност.

Последните макро данни почти еднозначно потвърждават описаната картина. Индустриалното производство започна значително да се свива през март – спад от над 12% за ЕС на годишна основа, последва най-тежкият април с над 27% спад, през май и особено юни обаче тенденцията се обърна и за юни спадът е „едва“ 11,6% спрямо юни на 2019 г.

Аналогична е „кривата“ и при износа, като например в Германия и Италия – най-мощните индустриални износители – стойността на експорта през юни се увеличи с близо 15% спрямо май, макар да остава с около 10-12% под стойностите от предходната година. В много от страните мерките бяха почти всеобхватни и така строителството също замря през април, но през май данните сочат за рязко увеличение на строителната продукция с над 20%, макар и това да не е достатъчно да се компенсира спадът спрямо 2019 г. В продажбите на дребно също се вижда, че „черният месец“ за търговията е април, като обаче през май и юни ръстовете доведоха дори до надвишаване на нивата от юни 2019 г.

В крайна сметка, БВП на ЕС отбелязва реален спад от 14,1% спрямо второто тримесечие на 2019 г., а за еврозоната свиването е още по-дълбоко – с 15%. „Рекордьори“, очаквано, са най-тежко засегнатите от пандемията Франция, Испания и Италия, но заради експортната насоченост на индустрията си сериозно страда и Германия.

Реален ръст на БВП, второ тримесечие на 2020 г. спрямо 2019 г.

България попада сред страните със сравнително по-малък спад за тримесечието, като БВП се свива с 8,2% на годишна основа и с 9,8% спрямо първото тримесечие на 2020 г. Това ни поставя в групата на скандинавските страни, Полша, Литва и Латвия. Високата отвореност на икономиката се проявява изключително силно в динамиката на индустрията и износа, като и двата показателя отчитат почти синхронизиран спад от около и над 20% през април и май, последван от бърз ръст през юни, макар стойностите да са все още между 7 и 8 процента по-ниски от юни 2019 г. Отчетлив „рестарт“ виждаме в производството на електрически съоръжения, машини и оборудване, мебели и особено – на автомобилни части, което е движено от възстановяването на работата от средата на май на повечето автомобилни гиганти в Европа. При строителството активността през юни е „едва“ с 2,2% под нивата през юни 2019 г., още повече, че у нас ограничения за строителството на практика нямаше и освен сезонния ефект на късния сняг и кратката обща несигурност на пазара, рязко свиване в бранша нямаше.

Динамиката на [пазара на труда](#) трябва да се анализира с ясната уговорка, че субсидиите за запазване на заетостта (т.нар. мярка „60/40“, както и „80/20“ за някои дейности) ограничават броя на отчетените безработни – по данни от министъра на труда и социалната политика, мярката е запазила 177 хиляди работни места. В наблюдението на работната сила, заетите през второто тримесечие на 2020 г. са с около 183 хиляди по-малко от тези през същия период на 2019 г., което се отразява и в голям спад на коефициента на заетост за лицата между 20 и 64 г. с 3,5 процентни пункта. Половината от спада обаче отразява ефекта на намалена икономическа активност, което е лесно обяснимо с отказа на много хора да търсят работа в среда на сериозни ограничения, и то – в секторите с най-висок оборот на работни места като ресторантьорство, хотелиерство и търговия; подобна тенденция беше отчетена и в други европейски страни. Ако разглеждаме само броя на наетите, към юни техният брой е с близо 112 хиляди по-нисък от този през юни 2019 г. Седмичните данни за безработните пък показват, че от средата на март до 9 август броят им е нараснал с около 90 хил. – след като достигна връх от близо 103 хиляди в средата на май, но после спадна след няколко седмици на възстановяване на търсенето на труд през юни. Запазва се и ръстът на възнаграденията – над 8% на годишна основа към юни – а спадът в някои сектори през април и май може да се отдаде на използваната в някои компании практика да пращат служителите си в неплатен отпуск, вместо да ги съкращават.

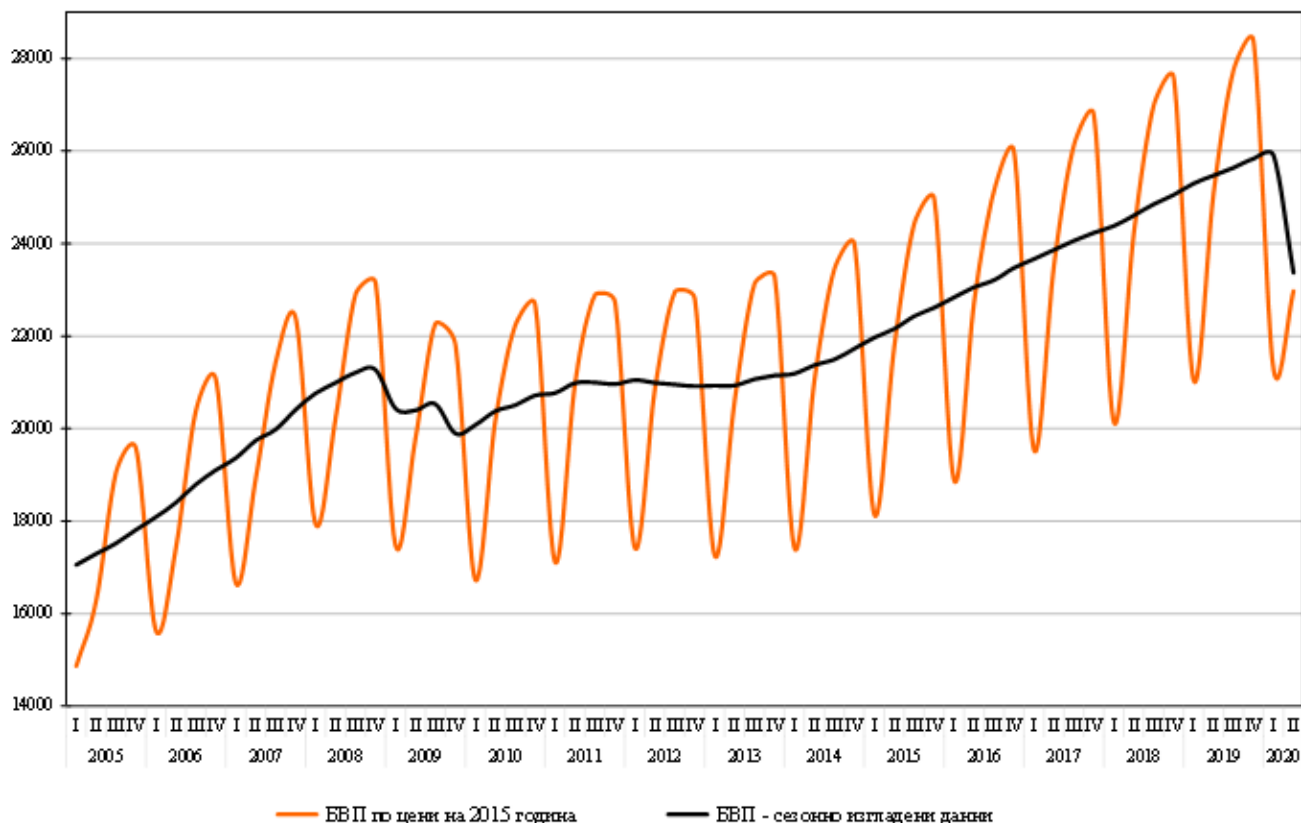
Това е стопанският пейзаж към момента, след като шокът, несигурността и административното затваряне на бизнеси отмина. Предстои да видим дълбочината на кризата в международния туризъм, ефекта върху новите инвестиции, както и

способността на българските предприемачи да се адаптират към промените в глобалната конюнктура чрез реструктуриране на предлаганите стоки и услуги и повишаване на производителността.

✓ БВП спада с 9.8 % спрямо първото тримесечие

Брутният вътрешен продукт (БВП) през второто тримесечие на 2020 година намалява с 8.2% спрямо съответното тримесечие на предходната година и с 9.8% спрямо първото тримесечие на 2020 г., съобщи НСИ.

Според експресните оценки на НСИ за второто тримесечие на 2020 г. БВП в номинално изражение достига 27 058.4 млн. лева (табл. 1 от приложението).

Реализираната добавена стойност през второто тримесечие на 2020 г. е 23 510.4 млн. лева.

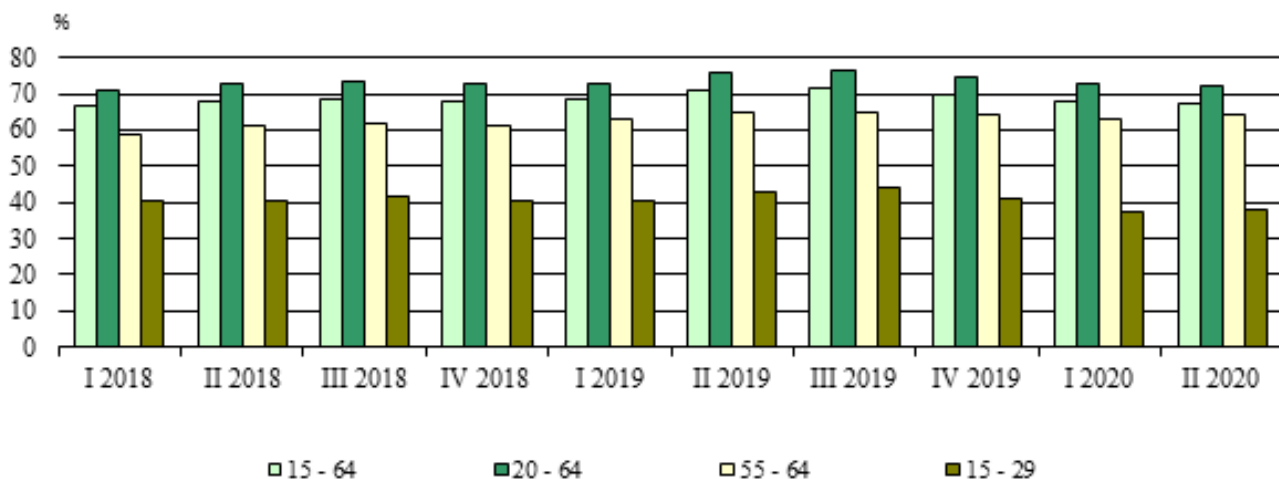
Най-голям дял в БВП заема крайното потребление (78.9%), което в стойностно изражение възлиза на 21 345.6 млн. лева. През второто тримесечие на 2020 г. бруто капиталобразуването е 5 114.8 млн. лв. и заема 18.9% относителен дял в БВП. Външнотърговското салдо е положително.

Сред основните причини за регистрирания икономически спад спрямо първото тримесечие са намалението на износа на стоки и услуги с 23.4% и намаленото брутообразуване на основен капитал – с 4.3%.

✓ Расте безработицата сред младите

5.9 % е безработицата през второто тримесечие, като увеличението е с 1.7 процентни пункта спрямо същия период през 2019 година, съобщава НСИ. През второто тримесечие на 2020 г. броят на безработните лица е 192.2 хил., от които 108.1 хил. (56.2%) са мъже и 84.1 хил. (43.8%) – жени.

Ръстът в безработицата между второто тримесечие на 2019 и второто тримесечие на 2020 г. се дължи почти изцяло на увеличаване броя на безработните с продължителност на безработицата до 6 месеца. През посочения период той се увеличава с 56.8 хил. и достига 91.4 хил. – близо половината от общия брой на безработните лица. Продължително безработни (от една или повече години) са 72.2 хил., или 37.5% от всички безработни лица. Коефициентът на продължителна безработица намалява с 0.3 процентни пункта до 2.2% (2.6% за мъжете и 1.7% за жените).

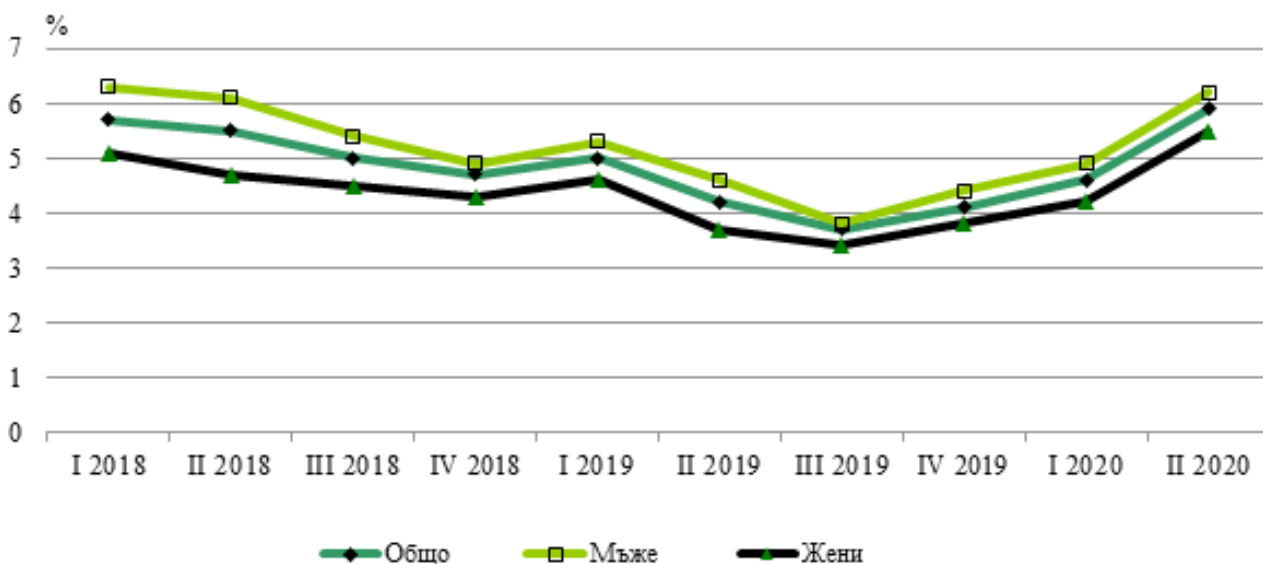

Коефициенти на заетост по възрастови групи и тримесечия

Увеличава се безработицата сред младите, 15 – 29 навършени години, която е 9.7%, по-висока с 2.8 процентни пункта в сравнение със същия период за 2019 година. При мъжете коефициентът на безработица (15 – 29 навършени години) се увеличава с 2.0 процентни пункта, а при жените – с 3.9 процентни пункта, като достига съответно 9.3

Коефициентите на безработица по степени на образование са съответно 3.1% за висше образование, 5.9% за средно образование и 13.4% за основно и по-ниско образование.

Обезкуражените лица на възраст 15 – 64 навършени години са 58.2 хил., или 4.6% от икономически неактивните лица в същата възрастова група.

Коефициенти на безработица по пол и тримесечия

През второто тримесечие на 2020 г. общият брой на зетите лица на възраст 15 и повече навършени години е 3 079.6 хил., от които 1 642.0 хил. мъже и 1 437.6 хил. жени. В сравнение с второто тримесечие на 2019 г. броят на зетите лица намалява с 5.6%.

Намалява и коефициентът на икономическа активност за населението на възраст 15 – 64 навършени години. Той е 71.7%, като в сравнение с второто тримесечие на 2019 г. намалява с 2.1 процентни пункта.

Мениджър

✓ В над 190 общини заплатите в държавния сектор са по-високи, отколкото в частния

В почти всички общини в България заплатите в частния сектор са по-ниски от тези в обществените, сочат данни от сравнителен анализ на Института за пазарна икономика. Изчисленията представя заплатите в частния сектор като процент от тези в обществените по данни от 2018-та година.

Ножицата е "отворена" в полза на държавния сектор в 191 общини, като най-голяма е разликата в Козлодуй, където заплатите в частния сектор са 39,5% от тези в държавния, Батак (42,4%) и Раднево (45,1%). В другия край на класацията са Суворово, където възнагражденията в частния сектор са далеч над държавните и са 185,3% от тях, Пирдоп (179,7%) и Летница (156,6%). Данните за Сопот, Мирково и Челопеч са конфиденциални, но и трите общини най-вероятно са в двата екстремни края на подреждането, коментират от ИПИ.

Като цяло, най-голяма разлика в полза на заплатите в публичния сектор се наблюдават в общините, на територията на които има големи държавни енергийни предприятия. Обратно, частният сектор дава средно по-високи заплати там, където има модерни добивни компании, както и във малки общини с водещи експортно-ориентирани индустриални предприятия. Заради по-разнообразния икономически профил на големите икономически центрове, и заради значително по-големия общ брой заети, там пазарът на труда по-успешно „изглажда“ разликата между заплащането в частния и обществения сектор.

Подробна интерактивна карта на съотношението между заплатите в частния и държавния сектор във всяка община [можете да разгледате тук](#).

✓ Да се подготвим за промените, вместо да догонваме

Втората вълна от икономически мерки на правителството трябва да стимулира частните инвестиции на бизнеса
Правителствените антикризисни мерки са една от най-обсъжданите теми през последните месеци, но дебатите около тях често се развиват. През март и април всички страни в Европейския съюз, а и по света, насочиха усилията си към справяне с незабавния проблем. С въвеждането на противоепидемичните мерки и съответното рязко влошаване на икономическата активност, бяха необходими икономически мерки за балансиране на негативния ефект. От юни, заедно с отпадане на повечето ограничения, обаче се наблюдава раздвижване на бизнеса, а продължава да се говори за антикризисни мерки. *Ако приемем, че такива наистина са необходими, то техният характер следва да е коренно различен от предходните такива.*

Докато първите мерки са защитни – те са с незабавен характер и се насочват към запазване на жизнеспособните бизнеси, то следващите мерки трябва да са трансформационни – да подпомогнат бизнес средата да се трансформира по начин, който отговаря на новите икономически и социални предизвикателства. Инструментариум за това не липсва – грантове, държавни гаранции и ниско лихвени заеми, данъчни преференции и др. По-важното е, че изборът на мерки зависи от самите стратегически цели и е от изключително значение тяхното предварително дефиниране. Така например съществуват различни мерки за субсидиране на производители на електрическа енергия от ВЕИ, които постигат различни цели. Германия си поставя за цел максимално проникване на технологиите в енергийния микс и избира да ги подкрепи чрез т.нар. преференциални тарифи (каквито въвежда и България), което постига именно тази цел.

Един от основните фокуси пред новите антикризисни мерки, както в България, така и в ЕС, ще бъде стимулиране на частните инвестиции,

които все още са твърде нисък дял от БВП и остават под нивата си от икономическата и финансова криза от 2008-2009 г. В България този проблем е още по-силно подчертан, тъй като частните инвестиции в периода 2016-2018 г. са между 15-17,5% от БВП за съответната година, докато в периода 2006-2008 г. са между 28-33%. Въпреки опитите за стимулирането им, например чрез Плана „Юнкер“, липсата на напредък показва, че въпросът не се свежда единствено до наличието на финансов ресурс, а по-скоро до фундаментални пречки пред бизнес средата. Те са различни за различните бизнеси и варират от условията за международна търговия, през общата климатична политика на ЕС и цените на енергийните ресурси, до възможностите за лесно наемане и освобождаване на работници и реструктуриране на бизнеса.

Фокусът на тези инвестиции вече е заложен в редица европейски и национални стратегически документи и е в следните направления: технологична трансформация, икономика на знанието, трансформиране на икономическата структура, енергийна независимост и ефективност, намаляване на вредни емисии и въглероден диоксид и др. Разбира се, отделните страни могат да имат различно отношение към всеки един от тези приоритети, но за момента посоката е тази и всеки опит за negliжирането им изглежда не само безпредметен, но и опасен.

Достатъчно е да се погледне историята на ТЕЦ „Марица Изток 2“.

Докато държавната компания получава безплатни квоти за емисии на въглероден диоксид генерира печалби, а намаляването на този дял довежда централата до технически фалит. Отлагането на политическото решение на този въпрос създаде шок както за централата, така и за цялата електроенергийна система. С други думи, сега е идеалният момент за създаване на политики и финансови инструменти, които да насърчат частните инвестиции в определени приоритети.

България по-скоро е изключение в това отношение, тъй като посрещна кризата с много добро икономическо състояние. Имаме висок икономически растеж, голям излишък по текущата сметка, рекордно висока заетост, двуцифрен ръст на трудовите възнаграждения и др. Това обаче не означава, че в страната няма натрупани през годините проблеми като функционирането на институциите, прилагането на законите и защитата на собствеността и договорите. Облекчаването, ускоряването и повишаването на качеството на административните услуги е от ключово значение за привличане на нови инвестиции, технологичното трансформиране, създаване на работни места и повишаването на доходите. От тази гледна точка, това трябва да е един от първите приоритети на настоящото правителство при изготвяне на нови антикризисни мерки. И по-важното – подобни реформи се обсъждат, предлагат и приемат не веднъж през последните десет години, но без изключения изпълнението им куца и голяма част от тях си остават само на хартия.

Ако трябва да посочим един голям приоритет пред България за следващите 10 години, това трябва да е страната да направи огромен скок в икономическото си развитие,

за да достигне по-богатите страни в ЕС – т.нар. конвергенция, темпът на която се забавя след кризата от 2009 г. За целта е необходимо както ново финансиране, така е реорганизация и подобрене на работата на администрацията, включително чрез намаляване на административната тежест. От една страна, мерките за постигане на този приоритет трябва да се насочат към решаване на структурни проблеми и дефицити, които вече са известни и се оказаха пречка пред икономическия растеж преди настоящата криза. Най-общо това са политики, които насърчават икономическата трансформация, която да е базирана на иновации, технологии, капитал и образовани работници.

От друга страна, настоящата криза неминуемо ще доведе до нови бизнес модели – такива, които разчитат на повече резерви, скъсяване на веригите на доставки, засилване на процеса на аутсорсинг на производство и доставка на услуги към по-слабо развитите страни от ЕС и др. За целта държавата трябва да има активна политика за привличане на нови инвеститори, както и готов план за действие, когато такива се появят. Ако на хоризонта се появи компания като Фолксваген, Аурубис, Лидл, Агрополихим, Сенсата, Либхер-Хаусгерете, Идеал Стандарт-Видима и т.н. не може тепърва да се мисли за тях, да се създават междуведомствени групи, координиране между местна и централна власт, да се мислят схеми за подпомагане и т.н. Всичко това трябва да е готово, за да може България да се възползва в максимална степен от очаквания процес на nearshoring (скъсяването на веригите на доставки) както в количествено, така и в качествено изражение.

Идеята, че за реформите са необходими много пари е само частично вярна.

Неминуемо, това се отнася до навлизане на нови технологии или строителство на инфраструктура, но има редица дребни промени, които са повече въпрос на отношение и структуриране на процесите, отколкото на големи инвестиции. Често обаче се случва така, че с наливането на пари се маскира липсата на промяна в работата на институциите, прилагането на законите и защитата на собствеността и договорите. Икономическата криза от 2009 г. доведе до значителни промени в икономическата структура на страната по редица обективни и субективни причини. За да може икономиката да се възползва в пълна степен от промените, които предстоят след пандемията от коронавирус, не може да се разчита само на стечение на обстоятелствата и помощ „отвън“, необходими са целенасочени и последователни усилия, за да сме готови за промените, а не пак да догонваме. *Автор: Калоян Стайков, ИПИ*

✓ Новите карантинни мерки на Великобритания потопиха европейските борси

Основните индекси на водещите европейски фондови борси регистрираха понижения в ранната търговия в петък, следвайки новите разпродажби в туристическият сектор на фона на новината, че Великобритания налага 14 дневна карантина на пристигащите от четири европейски страни. Негативно на пазарите се отразиха и данните за търговията на дребно в Китай, пише Ройтерс.

Общият европейски индекс STOXX 600 се понижи с 6,49 пункта, или 1,74%, до 366,04 пункта. Туристическият индекс SXP отчета спад от 3,11%, банковият SX7P падна с 2,17%, а индексът на енергийните компании SX8P се понижи с 1,76%. Немският индекс DAX изтри 184,86 пункта от стойността си, или 1,42%, достигайки до 12 808,85 пункта. Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 се понижи с 138,63 пункта, или 2,24%, до 6 046,99 пункта. Френският CAC 40 регистрира спад от 113,28 пункта, или 2,25%, до 4 929,1 пункта.

Акциите на туроператора TUI и авиопревозвачите Easyjet и IAG поевтиняха съответно с 5,4%, 6,88% и 6,56%, след като Обединеното кралство наложи 14 дневна карантина за пътниците, идващи от Франция, Нидерландия, Малта и Монако. Франция, която е втората най-предпочитана дестинация от британците след Испания, обяви, че ще предприеме реципрочни мерки. Акциите на AirFrance KLM паднаха с 4,84%.

„Наблюдаваме значителен ръст на несигурността относно развитието на пандемията от коронавирус, които увеличава риска в секторите на транспорта, туризма и хотелиерството“, коментира Алишър Джордж от Edison Investment Research. Негативно на световните пазари се отразиха и разочароващите данни за търговията на дребно в Китай. През юли търговията се е свила с 1,1% на годишна основа, като очакванията на анализаторите бяха за минимален ръст. През юни продажбите на дребно се свиха с 1,8% на годишна основа, а през май – с 2,8%.

Същевременно с това индустриалното производство на страната нарасна се е повишило с 4,8% на годишна база през юли. През юни бе отчетен същият резултат. Очакванията обаче бяха за ръст от 5,2%.

Въпреки загубите европейските акции са на път да запишат втора поредна седмица на ръст благодарение на оптимизма около напредъка по разработването на ваксина срещу COVID-19 и очакванията за нови мерки за стимулиране на икономиката.

Акциите на Daimler поевтиняха с 1,58%, след като компанията съобщи, че е постигнала споразумение за 2,2 млрд. долара за уреждане на разследванията на американските регулатори и за искове на собственици на превозни средства на фирмата във връзка с проверките за манипулация на софтуера на дизелови двигатели.

Разнопосочна търговия на Уолстрийт

Основните индекси на Нюйоркската фондова борса завършиха търговската сесия в четвъртък със смесени резултати на фона на по-добрите от очакваното данни за безработицата в страната, предаде Си Ен Би Си.

Промисленият индекс Dow Jones се понижи с 80,12 пункта, или 0,29%, до 27 896,72 пункта. Широкообхватният показател S&P 500 отчете спад от 6,92 пункта, или 0,2%, до 3 373,43 пункта, след като по-рано прескочи рекордния си връх от 3386,15 пункта. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq напредна с 30,26 пункта, или 0,27%, до 11 042,5 пункта.

Акциите на компанията за телекомуникационно и мрежово оборудване Cisco Systems се понижиха с 11,19%, след като компанията разочарова с прогнозата си за печалбите за годината.

Книжата на фирмите, които зависят от отварянето на икономиката, също се търгуваха надолу. Акциите на Gap паднаха с 2,11%, докато тези на American и Southwest Airlines поевтиняха с 1,77% и 1,53%.

Междувременно акциите на Apple поскъпнаха с 1,77% до рекорден връх, а тези на Facebook и Netflix напреднаха с 0,54% и 1,23%.

Положително на пазарите се отразиха данните за заявленията за помощ безработица, които паднаха под 1 млн. за първи път от месец март насам. От министерството на труда съобщиха, че за седмицата, приключила на 8 август, са били подадени 963 000 молби. Този резултат е под прогнозираните от Dow Jones 1,1 млн. заявления.

Миналата седмица американското правителство обяви, че през юли са били създадени близо 1,8 млн. работни места и че нивото на безработица е паднало до 10,2%.

Ръст в Китай

Основните индекси на водещите борси в Азиатско-тихоокеанския регион завършиха седмицата без единна посока.

Водещият индекс на токийската фондова борса Nikkei 225 напредна 39,75 пункта, или 0,17%, до 23 289,36 пункта. Акциите на Sony поскъпнаха с 2,02%, докато тези на Softbank поевтиняха с 1,51%.

В континентален Китай бенчмаркът Shanghai Composite отчете ръст от 39,37 пункта, или 1,19%, до 3 360,1 пункта, докато по-малкият показател Shenzhen Composite се повиши с 27,7 пункта, или 1,25%, до 2 244,17 пункта. Хонконгският индекс Hang Seng изтри 47,66 пункта от стойността си, или 0,19%, достигайки ниво от 25 183,01 пункта, след като акциите на HSBC поевтиняха съответно с 1,98%.

Южнокорейският показател Kospi се понижи с 30,04 пункта, или 1,23%, до 2 407,49 пункта, като акциите на Samsung поевтиняха с 1,19%.

В Австралия индексът ASX 200 напредна с 35,2 пункта, или 0,58%, до 6 126,2 пункта.

У нас

Индексите на Българската фондова борса (БФБ) записаха смесени резултати в ранната търговия. Бенчмаркът SOFIX спад от 1,25 пункта, или 0,29%, до 434,36 пункта. BGBX40 се понижи с 0,04 пункта, или 0,04%, до 96,29 пункта. BGTR30 напредна с 0,95 пункта, или 0,20%, до 464,76 пункта. BGREIT регистрира ръст от 0,99 пункта, или 0,75%, до 132,68 пункта.

[Cross.bg](#)

✓ Темы и гости в сутрешните блокове на телевизиите

БНТ, „Сутрешен блок“

- Възможно ли е свикване на ВНС и промени в Конституцията?
- Власт и протести - как ще се нареди политическият пъзел?
- Какво научихме за COVID-19 и има ли нужда от допълнителни мерки срещу вируса?
- Спазват ли се правилата за движение и какво още трябва да знаем, когато тръгнем на път през лятото?

БТВ, "Тази сутрин"

- Дали рестартът на Борисов ще спре протеста под прозорците му? Гост Николай Младенов, специален координатор на ООН за близоизточния мирен процес и бивш министър на външните работи;
- Споделят ли коалиционните партньори идеите на ГЕРБ за ВНС и промени в Конституцията? Разговор със зам.-председателя на ВМРО Ангел Джамбазки;
- По-кратък мандат на главния прокурор и разформироване на ВСС. Гост съдия Нели Куцкова;
- Има ли план за спасяването на ПФК Левски?
- На живо - Защо сърфисти поеха грижата за живота на туристите на плаж Силистар и къде са спасителите?

Нова телевизия, „Здравей България“

- Въпросителни преди 15 септември - ще влязат ли учениците в класните стаи? Гост - образователният министър Красимир Вълчев;
- Време ли е за рестарт на държавата? Какво следва след решенията на Борисов - говори бившият конституционен съдия Румен Ненков;
- Коалиционните партньори с още предложения за промени - гостува Александър Сиди от ВМРО;
- Опасни води! След инцидента с дете в река Дунав - ще бъде ли безопасен районът?
- „Пълен абсурд“ с Румен Бахов: Защо електрически стълб на пътя поставя шофьори в риск?
- Без близки и без право на жилище. Историята на възрастна жена, застрашена да остане на улицата;
- Порои, бури или жеги - какво ще е времето до края на лятото и докога ще става за море? Гост - синоптикът Симеон Матев.

✓ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

- в. 24 часа - Бойко Борисов май осуети обсъждана при Румен Радев президентска република;
- в. Труд - Обявиха за умрял живия д-р Ариф;
- в. Телеграф - Бум на споделеното пътуване в пандемията;
- в. Монитор - По 140 пожара на ден у нас;

Водещи заглавия на вътрешните страници

- в. 24 часа - Евродепутати под наем в София, пазаруват апартаменти в Брюксел;
- в. 24 часа - Все по-рядко подправят банкнотите - твърде скъпо е;
- в. Труд - Данъчни погват търговията по куриер;
- в. Труд - Планират още 4750 места в детските градини в София;
- в. Телеграф - Евродепутатът Александър Йорданов: Радев е част от руската хибридна война срещу ЕС и България;
- в. Телеграф - 13-годишно момче изчезна в Дунав;
- в. Монитор - 132-ма военни под карантина;
- в. Монитор - Пускат първите 8 км от третия лъч на метрото;

Водещи интервюта

- в. 24 часа - Марияна Николова, вицепремиер по икономическата и демографската политика и министър на туризма: В диалог търсим работещите решения за хората и за бизнеса;
- в. 24 часа - Проф. Пламен Киров, бивш конституционен съдия: Конституции, приети под политически диктат и без

консенсус, са еднокорневки;

в. Труд - Проф. д-р Боян Дуранкев пред "Труд": Въпросът е не да се смени "караулът", а да се смени системата;

в. Телеграф - Саморазобличаването на президента Радев;

в. Монитор - Проф. Пламен Киров, бивш конституционен съдия: Конституцията не е някаква магия, тя действа чрез хората и политиките;

Водещи анализи

в. 24 часа - Борисов можеше да вдигне мизата: оставка, но при едно условие - мажоритарни избори;

в. Труд - Конституционният гамбит;

в. Телеграф - Доц. Ангел Кунчев, главен държавен здравен инспектор: UV лампи могат да чистят въздуха в училищата.

✓ Предстоящи събития в страната на 17 август

София

- От 21.30 ч. в Борисовата градина, до Националния стадион "Васил Левски" ще бъде прожектиран филмът "Без милост".

Асеновград

- От 10.30 ч. в зала 305 в община Асеновград ще се проведе пресконференция по повод стартиране ремонтните дейности в Зона 5 на квартал "Запад".

Бургас

- От 11.30 ч. на горната тераса на Културен център „Морско казино" ще се проведе пресконференция, посветена на предстоящия Музикален лагер за писане на песни за конкурса Евровизия.
- От 20.00 ч. в „Симбиотично" - пространство на Атанасовско езеро, ще се проведе концертът „Sofar Sounds Sofia отива на море".

Благоевград

- От 09.30 ч. в Общината ще се проведе извънредно заседание на Общински съвет Благоевград.

Видин

- От 17.00 ч. във вътрешния двор на крепостта "Баба Вида" заместник-кметът на Община Видин Борислава Борисова ще присъства на откриване на детската художествената изложба "Аз обичам Видин".

Добрич

- От 20.30 ч. в Кафене „Старият Добрич" ще бъде открит фестивала „(не)Възможното образование".

Разград

- От 17.30 ч. в бистро „Зайо Байо" ще се проведе среща-дискусия на тема „Качеството на въздуха в Разград. Мерки за подобряването му."

Стара Загора

- От 10.00 ч. в Детски отдел на библиотека „Родина" ще се проведе кампанията „Лято в библиотеката".

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2020 г. до днес може да намерите на адрес: <http://bica-bg.org/?p=5966> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив на изданията от 2011 г. до 2019 г.